

### Pogłowie zwierząt gospodarskich w województwie pomorskim

#### ◆ Bydło

W czerwcu 2004 r. pogłowie bydła wyniosło 179,2 tys. szt i było o 7,7 tys. szt (o 4,1%) niższe od stanu notowanego w analogicznym okresie 2003 r., a w porównaniu z liczebnością stada w grudniu 2003 r. – zwiększyło się o 5,6 tys. szt (o 3,2%).

**Tabl. 1. Pogłowie bydła i owiec w 2004 r.**

Stan w końcu czerwca

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolniczej	
W sztukach					
Bydło .....	179166	175858	161307	1418	3308
cielęta w wieku poniżej 1 roku .....	47869	47071	43437	355	677
młode bydło w wieku 1-2 lat .....	42229	41552	38412	373	798
bydło w wieku 2 lat i więcej .....	89068	87235	79458	690	1833
w tym krowy .....	78647	77068	70303	574	1579
Owce .....	11386	11285	10796	484	101
w tym maciorki jednoroczne i starsze .....	6239	6182	6178	-	57

Czerwiec 2003 = 100

Bydło .....	95,9	95,9	96,5	68,5	94,7
cielęta w wieku poniżej 1 roku .....	96,8	97,2	98,0	58,8	67,0
młode bydło w wieku 1-2 lat .....	96,9	96,6	97,5	83,3	144,6
bydło w wieku 2 lat i więcej .....	94,9	94,9	95,3	67,8	94,9
w tym krowy .....	96,9	96,9	97,4	59,0	94,2
Owce .....	84,7	84,6	93,2	28,6	109,8
w tym maciorki jednoroczne i starsze .....	90,2	89,9	110,5	-	139,0

Grudzień 2003 = 100

Bydło .....	103,2	103,3	103,7	97,1	99,2
cielęta w wieku poniżej 1 roku .....	107,5	107,8	108,3	82,9	78,9
młode bydło w wieku 1-2 lat .....	108,8	108,7	110,1	86,1	138,1
bydło w wieku 2 lat i więcej .....	98,7	98,7	98,6	100,6	96,5
w tym krowy .....	99,2	99,2	99,0	95,3	97,2
Owce .....	76,1	75,8	79,7	36,5	120,2
w tym maciorki jednoroczne i starsze .....	64,0	63,6	71,0	-	146,2

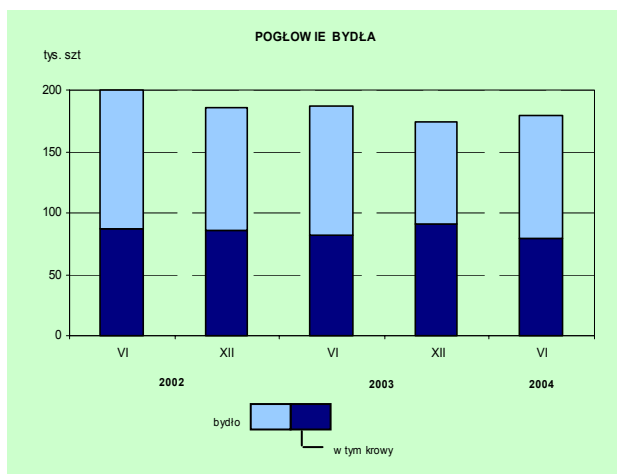
Obsada w sztukach

Bydło na 100 ha użytków rolnych .....	21,0	23,1	24,9	19,9	6,7
Owce na 100 ha użytków rolnych .....	1,3	1,5	1,7	6,8	0,2

Pogłowie krów zmniejszyło się w porównaniu z grudniem 2003 r. o 635 szt (o 0,8%) – do poziomu 78,6 tys. szt, a w stosunku do stanu w czerwcu 2003 r. o 2,6 tys. szt (o 3,1%).

W **sektorze prywatnym** w czerwcu 2004 r., pogłowie bydła wyniosło 175,9 tys. szt i spadło w ciągu roku o 7,5 tys. szt (o 4,1%), a w porównaniu ze stanem z grudnia 2003 r. zwiększyło się o 5,6 tys. szt, tj. o 3,3%. W gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wynosiło 161,3 tys. szt tj. odpowiednio o 5,7 tys. szt (o 3,7%) więcej niż w grudniu 2003 r. i o 5,8 tys. szt (o 3,5%) mniej niż w czerwcu 2003 r.

W **sektorze publicznym** pogłowie bydła zmniejszyło się w skali roku o 5,3%, a w porównaniu z grudniem 2003 r. o 0,8% - do poziomu 3,3 tys. szt.



W strukturze stada była ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2004 r. wynosił:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 26,7%
- młode bydło w wieku 1-2 lat – 23,6%
- bydło w wieku 2 lat i więcej – 49,7%
- w tym krowy – 43,9%

W porównaniu ze strukturą pogłowia rejestrowaną w grudniu 2003 r., wzrósł udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,1 pkt), oraz młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,2 pkt). Spadł natomiast udział bydła w wieku 2 lat i więcej (o 2,3 pkt) i udział krów (o 1,8 pkt).

Wyniki czerwcowego badania pogłowia bydła wskazują na utrzymywanie się tendencji spadkowych w chowie tego gatunku. Ograniczenie liczebności bydła w skali roku było następstwem niekorzystnych uwarunkowań ekonomicznych chowu bydła w latach poprzednich, a rejestrowany od kilku miesięcy br. sukcesywny i znaczący wzrost cen skupu żywca wołowego i mleka, przy jednoczesnym silnym wzroście cen pasz, nie poprawił opłacalności produkcji bydła rzeźnego i mlecznego na tyle, by uzewnętrznio się to podjęciem przez producentów działań w kierunku odbudowy stada.

W I półroczu br. skupiono ponad 95 mln l mleka, tj. o 4,5% więcej niż w I półroczu 2003 r., a przeciętne ceny skupu 1 l mleka wzrosły o 16,5%. Jednocześnie w omawianym okresie odnotowano istotny wzrost cen ziemiopłodów paszowych w obrotach targowiskowych (zbóż o 16,7%, a siana łąkowego o 10,9%), który niewątpliwie hamująco wpłynął na oczekiwaną przez rolników wyraźną poprawę koniunktury na rynku mięsa wołowego i mleka.

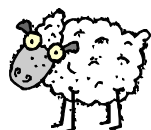
**Tabl. 2. Ceny żywca wołowego i ziemiopłodów paszowych**

Okresy	Ceny skupu <sup>a)</sup> żywca wołowego		Ceny targowiskowe					
	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	żywiec wołowy		zboża podstawowe		siano łąkowe	
			zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
2003 XII .....	2,37	95,6	1,65	94,3	49,58	120,1	20,55	98,6
2004 I .....	2,46	101,7	1,57	95,7	51,12	123,1	21,35	106,2
II .....	2,57	104,5	1,54	93,9	52,16	125,5	21,72	111,4
III .....	2,73	100,7	1,67	100,6	54,36	126,7	23,59	112,4
IV .....	2,65	107,3	1,73	101,8	55,56	125,6	22,70	110,4
V .....	2,87	114,8	1,85	112,8	55,88	119,2	24,34	118,2
VI .....	3,74	147,8	2,39	148,4	56,18	116,7	22,59	106,8

a) Bez podatku VAT.

W czerwcu 2004 r. za 1 kg żywca wołowego rolnicy otrzymywali w skupie 3,74 zł, tj. o 47,8% więcej niż w czerwcu ub. roku, a w obrotach targowiskowych odpowiednio – 2,39 zł, tj. o 48,4% więcej, za 100 l mleka płacono rolnikom 81,18 zł, tj. o 12,8% więcej niż w analogicznym okresie 2003 r.

#### ◆ Owce



W czerwcu 2004 r. odnotowano spadek liczebności ogólnego stada owiec w stosunku do stanu w analogicznym okresie 2003 r. (o 15,3%), jak i w porównaniu z grudniem 2003 r. (o 23,9%).

Pogłowie owiec w omawianym okresie w całym rolnictwie wynosiło 11,4 tys. szt, w tym liczebność stada maciorek jednorocznych i starszych kształtowała się na poziomie 6,2 tys. szt (o 9,8% mniej niż przed rokiem).

#### ◆ Trzoda chlewna

Stan i struktura pogłowia trzody chlewnej w końcu lipca 2004 r., na tle liczebności stada i jego struktury w analogicznym okresie 2003 r. wskazują na utrzymywanie się tendencji spadkowych w chowie trzody chlewnej. Potwierdza to również zauważalny spadek, w porównaniu z marcem br., stada trzody chlewnej na chów (o 3,3%), w tym loch prośnych (o 4,7%).

**Tabl. 3. Pogłowie trzody chlewnej w 2004 r.**  
Stan w końcu lipca

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolniczej	
W sztukach					
<b>Ogółem</b> .....	<b>1047650</b>	<b>1042987</b>	<b>791467</b>	<b>4254</b>	<b>4663</b>
Prosięta o wadze do 20 kg .....	361285	359713	266956	1619	1572
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg .....	270223	269118	206932	1162	1105
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej ..	315801	314265	242045	922	1536
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	100341	99891	75534	551	450
w tym lochy .....	97229	96798	72619	534	431
prośne .....	62728	62492	46452	449	236
pozostałe .....	37613	34306	26167	85	195

Lipiec 2003 = 100

<b>Ogółem</b> .....	<b>95,9</b>	<b>96,1</b>	<b>94,5</b>	<b>67,7</b>	<b>69,3</b>
Prosięta o wadze do 20 kg .....	94,7	95,0	93,2	63,0	60,1
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg .....	100,4	100,7	98,7	69,7	59,6
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej ...	94,2	94,2	92,6	79,3	94,1
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	94,1	94,2	94,7	62,1	71,8
w tym lochy .....	93,9	94,0	94,4	61,7	72,9
prośne .....	94,4	96,5	97,9	122,0	72,4
pozostałe .....	97,8	89,8	88,9	17,1	73,6

Marzec 2004 = 100

<b>Ogółem</b> .....	<b>101,4</b>	<b>101,4</b>	<b>101,2</b>	<b>97,2</b>	<b>93,3</b>
Prosięta o wadze do 20 kg .....	98,9	99,0	99,9	128,0	88,8
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg .....	102,0	102,0	101,1	81,8	95,8
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej ..	105,5	105,5	104,2	86,6	96,4
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	96,7	96,7	96,9	89,2	93,9
w tym lochy .....	96,7	96,7	96,8	88,0	93,7
prośne .....	95,3	95,4	95,1	268,9	83,1
pozostałe .....	108,1	99,1	100,2	19,3	110,8

Obsada w sztukach

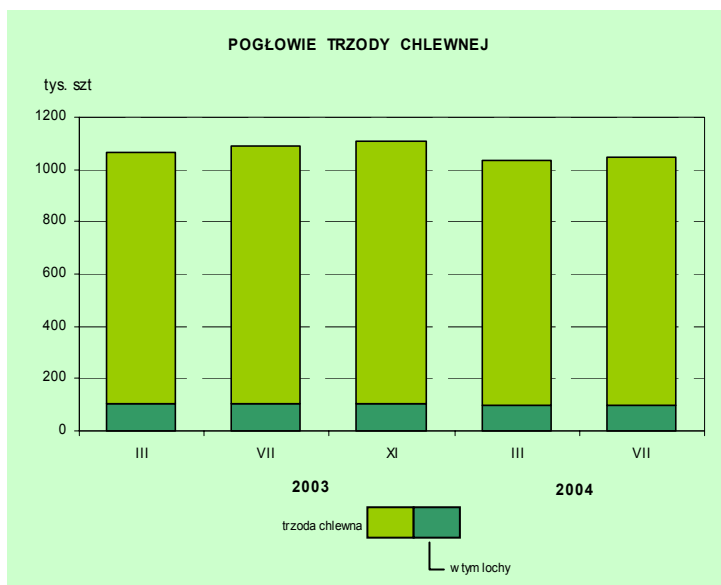
Trzoda chlewna na 100 ha:					
użytków rolnych <sup>a)</sup> .....	122,7	137,0	122,0	59,8	9,5
gruntów ornych <sup>a)</sup> .....	153,0	166,8	151,1	67,2	15,8

a) Stan w czerwcu 2004 r.

W końcu lipca 2004 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 1047,7 tys. szt i było o 52,9 tys. szt (4,1%) niższe od stanu notowanego w analogicznym okresie 2003 r., a w porównaniu z liczebnością stada trzody chlewnej w końcu marca 2004 r. – wyższe o 14,5 tys. szt., tj. o 1,4%.

Stado loch zmniejszyło się w porównaniu z marcem 2004 r. o 3,4 tys. szt (o 3,3%) – do poziomu 97,2 tys. szt, w tym pogłowie loch prośnych spadło o 3,1 tys. szt (o 4,7%) – do 62,7 tys. szt. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku stado loch spadło o 5,5 tys. szt (6,1%), w tym loch prośnych o 3,8 tys. szt (o 5,6%).

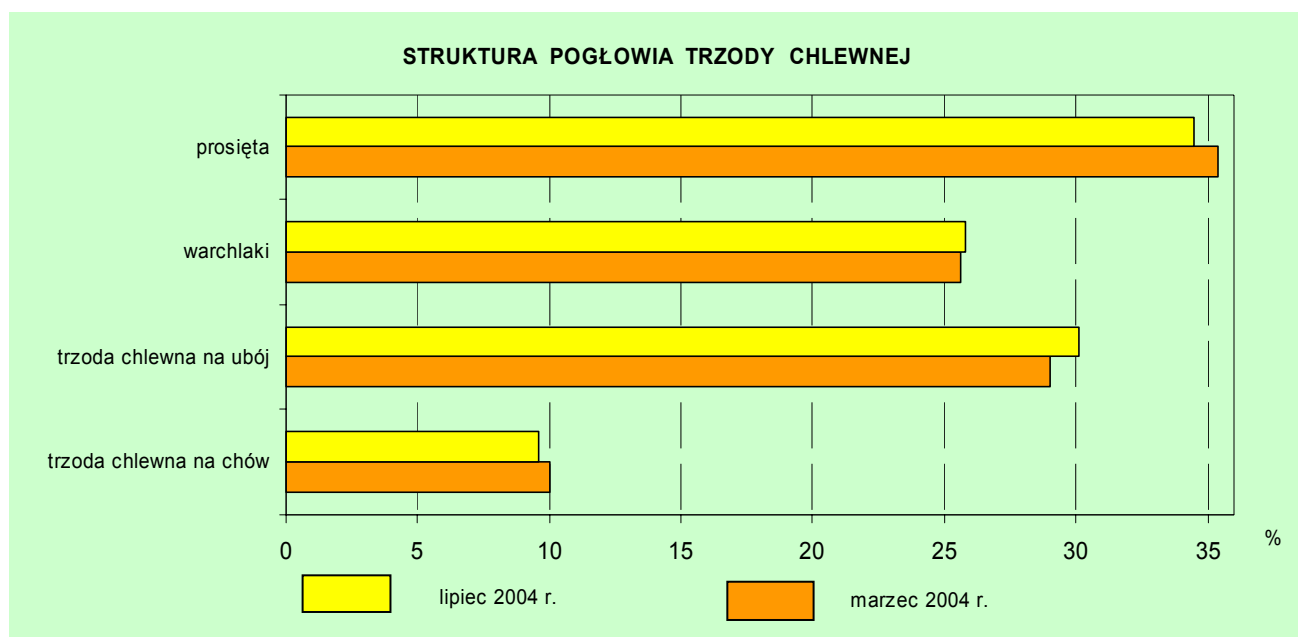
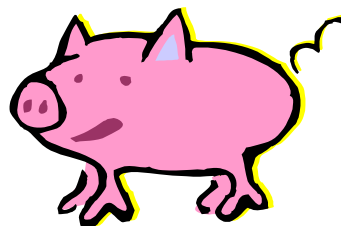
**W sektorze prywatnym** w lipcu 2004 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 1043,0 tys. szt i spadło w ciągu roku o 73,2 tys. szt (o 3,9%), a w porównaniu ze stanem z końca marca 2004 r. wzrosło o 14,8 tys. szt, tj. o 1,4%. W gospodarstwach indywidualnych było 791,5 tys. szt trzody chlewnej, tj. 75,5% wojewódzkiego pogłowia. Roczny spadek liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniósł 58,6 tys. szt (5,5%) co oznacza wzrost o 9,5 tys. szt (o 1,2%) w porównaniu z marcem 2004 r.



W sektorze publicznym pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się w skali roku o 812 szt (o 30,7%), a w porównaniu ze stanem w marcu br. roku spadło o 6,7% - do poziomu 4663 szt.

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w końcu lipca 2004 r. wynosił:

- prosięta o wadze do 20 kg	34,5%
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	25,8%
- trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	30,1%
- trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	9,6%
w tym lochy na chów razem	9,3%
w tym prośne	6,0%



W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody, rejestrowaną w marcu 2004 r. zwiększył się udział trzody chlewnej na ubój o 1,1 pkt oraz warchlaków o 0,2 pkt. Zmalał natomiast udział prosiąt o 0,9 pkt i trzody chlewnej na chów o 0,4 pkt.

Na aktualną sytuację w chowie trzody chlewnej miały wpływ niekorzystne uwarunkowania ekonomiczne w tym dziale produkcji zwierzęcej rejestrowane jeszcze w roku ubiegłym (niskie ceny skupu i targowiskowe żywca wieprzowego, a stosunkowo wysokie ceny ziemiopłodów paszowych) oraz w I kwartale br., kiedy wzrost cen żywca wieprzowego nie przełożył się na oczekiwaną przez rolników poprawę opłacalności tuczu trzody chlewnej (znacznie silniej wzrosły w tym okresie ceny ziemiopłodów paszowych, zwłaszcza zbóż). Uzewnętrzniło się to wspomnianym wcześniej znaczącym pogłębieniem spadku liczebności stada podstawowego macior, w tym loch prośnych w końcu marca br.

Za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymywali w grudniu 2003 r. w skupie – 3,23 zł, a na targowiskach – 3,03 zł, tj. odpowiednio o 7,4% i o 4,4% mniej niż w grudniu 2002 r., natomiast w marcu 2004 r. ceny 1 kg żywca wieprzowego wynosiły już 3,76 zł w skupie i 3,46 zł na targowiskach, tj. odpowiednio o 11,9% i o 14,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Ceny zbóż podstawowych w obrotach targowiskowych w grudniu ub. roku wynosiły 49,58 zł za 1 dt (o 20,1% więcej niż w grudniu 2002 r.), a w marcu 2004 r. - 54,36 zł, tj. o 26,7% więcej niż w marcu ub. roku.

W marcu br. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo 7,9 kg żyta (według cen targowiskowych), wobec 8,8 kg w marcu przed rokiem.

**Tabl. 4. Ceny żywca wieprzowego i ziemiopłodów paszowych**

Okresy	Ceny skupu <sup>a)</sup> żywca wieprzowego		Ceny targowiskowe					
	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	żywiec wieprzowy		zboża podstawowe		ziemniaki	
			zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
2003 XII .....	3,23	92,6	3,03	95,6	49,58	120,1	38,30	105,3
2004 I .....	3,23	108,8	3,02	100,7	51,12	123,1	38,91	105,5
II .....	3,29	99,1	3,04	106,7	52,16	125,5	40,44	108,9
III .....	3,76	111,9	3,46	114,2	54,36	126,7	41,36	106,5
IV .....	4,11	133,0	3,80	123,8	55,56	125,6	42,53	106,8
V .....	4,19	126,6	3,90	127,5	55,88	119,2	40,19	106,0
VI .....	4,49	140,3	4,24	141,8	56,18	116,7	44,10	103,1
VII .....	4,89	135,8	4,36	133,7	56,32	115,6	65,77	93,9

a) Bez podatku VAT.

W kolejnych miesiącach 2004 r. relacje cen żywca wieprzowego do cen pasz poprawiły się (ceny żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach nadal rosły ale wyhamowany został wzrost cen ziemiopłodów paszowych), co w konsekwencji podniosło, począwszy od kwietnia br., opłacalność chowu trzody chlewnej.

W czerwcu i lipcu br. ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego wynosiły 4,49 zł i 4,89 zł i były odpowiednio aż o 40,3% i o 35,8% wyższe od notowanych w analogicznych miesiącach poprzedniego roku. W obrotach targowiskowych ceny żywca wieprzowego kształtowały się na niższym poziomie niż w skupie i wynosiły 4,24 zł za 1 kg w czerwcu (o 41,8% więcej niż przed rokiem) i 4,36 zł za 1 kg w lipcu (o 33,7% więcej niż w lipcu 2003 r.). W czerwcu br. targowiskowe ceny zbóż wynosiły 56,18 zł za 1 dt, tj. o 16,7% więcej niż w czerwcu ub. roku, a w lipcu – 56,32 zł za 1 dt, tj. o 15,6% więcej niż przed rokiem.

W czerwcu i lipcu 2004 r. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo odpowiednio 9,0 i 9,8 kg żyta (według cen targowiskowych) wobec 7,6 i 8,5 kg w analogicznych miesiącach ub. roku.

W końcu lipca 2004 r., mimo odnotowanego w skali roku spadku ogólnego pogłowia trzody chlewnej, dały się zauważyć pierwsze symptomy pewnego ożywienia w chowie świń. Nastąpiło wyhamowanie spadku liczebności stada podstawowego macior, a poprawa opłacalności chowu świń, zapoczątkowana w kwietniu br., spowodowała wzrost zapotrzebowania na prosięta do dalszego chowu, a co za tym idzie, wpłynęła na zwiększenie liczby krytych loch.

W lipcu 2004 r. za 1 prosię na chów rolnicy otrzymywali 103,00 zł, tj. o 46,3% więcej niż przed rokiem i o 14,2% więcej niż w czerwcu br.

W lipcu 2004 r. pokryto o 2,1% więcej loch niż w analogicznym miesiącu ub. roku i o 2,5% więcej niż w czerwcu br.

*Źródło informacji stanowiły:*

- 1) uogólnione wyniki reprezentacyjnych badań:
  - bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej,
  - pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego,
 przeprowadzone w dniach 11-20 czerwca 2004 r. – bydło, owce i drób oraz 2-9 sierpnia 2004 r. – trzoda chlewna na próbach odpowiednio ok. 850 i ok. 500 gospodarstw indywidualnych utrzymujących w/w gatunki zwierząt.
- 2) dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).